UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri Disertissimi, Opera quæ exstant omnia

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

VII. Pavl. Sadol. Petro Bembo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-69244

Visual Library

eſſe reſponſum. Tantum Iaccobaccio humaniſſimo viro vt gratias agas meis verbis mando, atque vt eidem omnia noſtra commendes: meq; confirmes memorem ſemper & ipſius officiorum erga nos, & patruorũ eius futurum, quos ego vehementer amaui dum viuerent, neq; deſiſto diligere etiam mortuos. Adſcribam hoc quoque: niſi ex tuis literis fecero coniecturam, diutius te iſthic, quam nũc facturũ te oſtendis, commoraturũ eſſe, nullas amplius literas me ad te ſcripturum: ſed tempus & curam omnem poſiturum in ſacrarum literarũ ſtudijs: quæ narrare tibi nequeo quantopere me delectent. Tu vt eo animo ad nos venias, tanquam te in eadem ſtudia totũ immerſurus ſis, omnino facito. Vale etiam atque etiam. Durando cubiculario ſummi Pontificis multum intelligo me debere: ſuis enim in te officiis egregiè promeruit, vt ego quoque illi deuinctus eſſem: quamobrem ages meis etiam verbis ei gratias: meq́ue totum ſuum vt exiſtimet, admonebis. Iterum vale. V. Cal. Ianuarij, M. D. XXXV. Carpent.

VII.

PAVL. SADOL. PETRO BEMBO.

EX tuis literis, quas ad Lazarum noſtrum Papia proficiſcens dediſti, me in Italiam veniſſe, Romamq́; iter habere, & quæ profectionis noſtræ cauſæ, quæve conſilia eſſent, cognouiſſe te arbitror. Illud quidem certè cognoſſe te non dubito, quòd ei nominatim vt te edoceret mandaueram, deferre mecũ me patrui mei de laudibus philoſophiæ librum, quem is paulò ante abſoluerat: atque ab illo mandatum habere, vt ſimul ac conſtitiſſem, ſtatim eum deſcribendum, & fideliter ad te perferendum curarem: mirificè enim eum cupere, vt tu illum primo quoq; tempore, atque omnium princeps haberes: cùm eius amicitiæ, quæ inter vos interceſſit, cauſa, (præſertim cùm tu illum ab eo librũ tantopere efflagitaſſes) tum verò vt lucubrationem ſuam ad iudicium tuum deferret, tuique imprimis opera, cura, diligentia, fide, in illa exponenda vteretur. quod ipſum etiam, poſteaquam ad Vrbem veni, diligentius mihi per literas mandare, meq́ue vt approperarem vrgere nunquam deſtitit: facilè vt appareat, quanquam magna quædam in eo libro ſe eſſe conatum exiſtimet, non tamen eum ſibi librum antè probatum iri, quam is grauiſſimo atque acutiſſimo iudicio tuo fuerit comprobatus. Quamobrẽ Matthæo Dandulo ciui tuo, eidemq́ue tui nominis (vt mihi perſpicere viſus ſum) ſtudioſiſſimo, mihi ex Contareni Card. familiaritate cognito, & propter eius virtutem atque humanitatem vehementer probato: cùm in iſthæc loca proficiſceretur, ipſum deſcriptum ad te librum dedi, eiq; quàm maximè potui commendaui: quem effecturum non dubito, vt is fideliſſimè ad te celerrimeq́ue

perferatur. Nunc te Bembe optime ac præſtantiſſime, patrui mei verbis etiam atq; etiam rogo, fidemq; à te amicitiæ, quam nobis omnibus in rebus diligentiſſimè præſtare conſueuiſti, in hac potiſſimum imploro, vt ad eum legendum eo animo accedas, non vt ſi quid laudandum in illo, ſed vt quidquid reprehenſione dignum ſit, tibi id notandum atque animaduertendum putes: atque ita ſtatuas, nos à te non tam voluptatem vllam ex laudatione tua, quàm maximam ex correctione vtilitatem expectare. Id porrò optimè fiet, ſi in legendo iudicis partes ſuſceperis, amici depoſueris. Subuereor enim interdum, ne te nimius amor noſtri in fraudem inducat, tibiq́ue omnia quæcunque a nobis proficiſcantur, arridere faciat. Quare eum tu Bembe amorē in iudicando ne adhibueris, ſanctiusq́ue apud te ſit religionis atque officij nomen, quàm vlla amoris ac familiaritatis ratio. Quanquam quid certius ac proprium magis eſſe cenſendum eſt amici munus, aut quis ex amicitia capi vberior fructus poteſt? quàm vt quiſq; doctrina, ingenio, magnarum rerum vſu quam maximè excellit, ita ea illum omnia ad amici voluntatem atq; arbitrium ſummo etiam tempore, quàm libentiſſimè conferre? ijs præſertim de rebus, quæ & iam in manus hominum venturæ ſint, & ad poſteritatem etiam ipſam forſitan peruenturæ? vt opera ac fides tua à te nobis ita debeatur, vt eadem etiam pertineat ad vniuerſos. Illud te admonitum volo, poſſe legi librum, itemq́ue ab amicis noſtris doctiſſimis viris deſcribi, Polo, Lazaro, Lampridio, quorum item quod de eo iudicium ſit, valde auemus ſcire, imprimi verò atque edi nequaquam poſſe: vult enim patruus ampliore temporis ſpatio facultatem ſibi eſſe, mutandi & corrigendi, ſi quid ex tuo præſertim iudicio, emendatione dignum videbitur. Verum eadem hæc patruum per literas tecum egiſſe confido. is enim ad me proximis literis ſcripſit, ſe literas à te, Iulio (vt arbitror) menſe datas, tunc demum accepiſſe, atque vt ad eas reſponderet, ſe parare. Tu cùm ſcribere ad nos voles, cenſeo huc ad Nigrum, qui vtriuſque noſtrum amantiſsimus eſt, ipſas literas mittas, qui eas mihi, quamdiu hîc ero, eueſtigio reddet: poſtquam autem diſceſſero, Carpentoracti etiã nobis eas curabit reddendas: ſic enim optatiſsimæ tuæ literæ, quanquam paulò longiore erratione, certæ tamen, ac plerunq; etiam celerius ad nos peruenient. Quod autem ad me ipſum attinet, ego cùm in Italiam venire conſtituiſſem, ita peregrinationis meæ partes diſtribueram, vt ſtatuerem te iſthic in reditu meo inuiſere, quem ad menſem Aprilem coniiciebam fore. Te autem iccirco videre omnibus votis cupiebam: primùm, vt ſummum meum erga te ſtudium, ſingularemq́ue obſeruantiam qua te iampridem ſum complexus, coram tibi declarare conarer: fruererq́ue exoptata voluptate videndi atque allo-

quendi

incendi eius viri, cuius virtute ac monumentis noſtra hæc ætas illuſtrior, & ad poſteritatem commendatior futura eſt. Deinde, vt ſtudium et tua aliquorum dierum conſuetudine, aliquid ipſe ad ſtudium meum transferrem, quod ad optimum atq; honeſtiſſimum ore cautum mihi conſtituendum valeret. Nam cùm hæc ſola ferè certe cauſa ſit, quamobrem hanc à me vrbem, quæ ſemper domicilium virtutis atque prudentiæ optimo iure habita eſt, viſendam atque inſpiciendam putarim, vt ſcilicet in meis vitæ rationibus prudentior ex eo, atque moderatior fierem: meque ad præſtantium virorum, qui in ea ſunt, exemplum atque imitationem conformatam, quantopere mihi tuus Bembe aſpectus exoptandus eſt, qui mihi vnus totius vrbis eſſe inſtar potes? Quare ſtatuebam (vt dico) te videre antequam in Galliam me referrem: maneoq; etiam nunc in ſententia: modò ſtet illud quod diximus, de tempore, ad quod cogitabamus reuerti. Nam ſi expectabimus Aprilem menſem, te omnino videbimus. At ſi quis interuenerit caſus, quo hyeme cogar reuerti, id quod potius formido, aliud erit mihi commodius atque expeditius iter ſuſcipiendum: atque ita, ad moleſtum ſanè itineris, atque hyemis laborem, illud etiam mihi gratum accedet incommodum, quòd tuo mihi optatiſſimo congreſſu carendum erit. Quicquid autem ceperimus conſilij, te de eo certiorem faciemus. Vale. decimo Calend. Decembris M.D. XXXV. Roma.

VIII.

PAVLVS SADOLETVS RVDOLPHO Pio S. R. E. Cardinali, S.P.D.

Decimvs circiter menſis agitur, cùm ego & F. Molſa noſter, Io. Fr. Fallopium ciuem noſtrum iuuenem honeſto loco natum, ac liberaliter inſtitutum, amplitudini tuæ diligenter commendauimus: à teq; omni ſtudio ac precibus contendimus, vt eum mirificè cupidum ac ſitientem familiaritatis tuæ, velles in fidem ac familiam tuam recipere: multaque addidimus, quamobrem & ille tantopere id cuperet, & tu nolle nõ deberes. Atque hoc a nobis (quod te meminiſſe non dubito) quodam die factũ eſt, cum ad prandium apud te, certo conſilio, ego atq; Molſa veniſſemus: cumq; à te lautè ac peramanter accepti, loquendo (vt dicitur) ac deambulando, in anguſtam quandam ac penitiſſimam bibliothecæ tuæ partẽ ſoli tecum vnà perueniſſemus, opportunum fore locum, vt non inde tu facilè, niſi ea quàm à te petebamus, vera nobis data elabi poſſe viderere. In quo illud mihi ſanè gratum imprimis iucundum accidit, quod præclarũ eo die ſpecimen vidi eximiæ cuiuſdam liberalitatis atque humanitatis tuæ.